

WIADOMOŚCI

Zarek

ZWIĄZKU POLSKICH ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH I ZWIĄZKU POLSKICH CZASOPISM TECHNICZNYCH I ZAWODOWYCH

ROK VII

WARSZAWA, 14 kwietnia 1931 r.

Nr. 13-14-15

STOWARZYSZENIA TECHNICZNE ZRZESZONE:

Stowarzyszenie Techników Polskich w Warszawie.
Polskie Towarzystwo Politechniczne we Lwowie.
Związek Polskich Inżyn. Kolejowych Krakowskie Tow. Techniczne.
Stow. Elektryków Polskich,
Polskie Stow. Inżyn. i Techn. województwa Śląskiego.
Stowarzyszenie Polskich Inżynierów Górniczych i Hutniczych.
Stow. Techników w Sosnowcu.
Stow. Techników Polskich w Wilnie.
Stowarzyszenie Inżynierów i Architektów w Poznaniu.
Stowarz. Techników w Poznaniu.
Stowarzyszenie Techników województwa Lubelskiego.
Stowarzyszenie Inżynierów i Techników ziemi Radomskiej.
Wołyńskie Stowarzyszenie Techników w Lucku.

Związek Inżynierów Drogowych.
Stowarzyszenie Polsk. Inż. Przem. Naftowego w Borysławiu,
Seksja Techniczna Towarzystwa Wiedzy Wojskowej.
Stowarzyszenie Techników Polskich w Bydgoszczy.
Związek Techników Polskich w Częstochowie.
Stow. Techników Polskich w Toruniu.
Kujawskie Stowarzyszenie Techników we Włocławku.
Koło Techników w Ostrowcu.
Koło Techn. w Starachowicach.
Stow. Techników w Grudziądzu.
Stowarzyszenie Techników województwa Kieleckiego.
Stowarzyszenie Inżynierów Polaków w Ameryce.
Stowarzyszenie Techn. Okręgu Skarżysko-Kamienna.

TREŚĆ:

Od Redakcji	A—25
Sprawozdanie Zarządu Stowarzyszenia Członków Kongresów Gospodarczej i Wodnej za rok 1929 i 1930	A—26
Międzynarodowe Kongresy Żeglugi	A—27
Odezwa	A—30
Tematy i zagadnienia	A—31

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, ULICA CZACKIEGO 5.

Konto czekowe P. K. O. 5878.

OGŁOSZENIA: $\frac{1}{4}$ str. 140 zł., $\frac{1}{2}$ str. 85 zł., $\frac{1}{4}$ str. 55 zł., $\frac{1}{8}$ str. 30 zł., $\frac{1}{16}$ str. 18 zł.
Prenumerata za kwartał zł. 1. Cena Nr. 13—14—15 — 50 gr.

Członkowie Zrzeszonych Stowarzyszeń wpłacają ulgową prenumeratę przez swe Stowarzyszenia.

Za prenumeratę dodatku Kroniki Technicznej 4 zł. kwartalnie
Cena pojedynczego numeru 1. — zł.

STOWARZYSZENIE TECHNIKÓW POLSKICH

w Warszawie

KONTO — P. K. O. Nr. 128.

I. POSIEDZENIE TECHNICZNE.

Dnia 17 kwietnia r. b. odbędzie się posiedzenie odczytowe dla członków Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie i dla członków Stowarzyszenia dla Rozwoju Spawania i Cięcia Metali w Polsce. Porządek odczytów: 1) dyr. Bruno Absolon z Katowic: „Momenty napięcia belek spawanych“, 2) inż. Piotr Tułacz z Katowic: „Rentowność budynków szkieletowych spawanych“, 3) inż. Zygmunt Dobrowski z Warszawy: „Nowy sposób centralnego ogrzewania“, 4) wyświetlenie filmu p. t. „Zastosowanie spawania w budownictwie“.

Dnia 24 b. m. odbędzie się odczyt p. inż. Aleksandra Ringmana p. t.: „Cele i środki niemieckiej polityki zaborczej“.

II. KOMUNIKATY KÓŁ I WYDZIAŁÓW.

KOŁO INŻYNIERÓW CYWILNYCH zawiadamia Kolegów, że następne zebrania miesięczne odbywać się będą, punktualnie o godz. 8-ej wiecz. w soboty: 11 kwietnia, 9 maja i 6 czerwca r. b.

KOŁO ODLEWNIKÓW nadsyła następujący komunikat: „Komitet Organizacyjny I Ogólno-Polskiego Zjazdu Odlewników podaje do wiadomości, iż termin Zjazdu ustalono na dzień 9—10 V. 31. Po zamknięciu Zjazdu przewidywane są wycieczki o charakterze technicznym. Program Zjazdu zapowiada się bardzo ciekawie; do chwili obecnej zgłoszona jest poważna ilość referatów. Obok referatów, omawiających własności stopów odlewniczych, możliwości zastąpienia koksu czeskiego—krajowym, zgłoszone zostały referaty, poruszające sprawę złóż piasków formerskich w Polsce, klasyfikację braków odlewniczych, normalizację modeli oraz wiele innych. Komitet Organizacyjny wzywa kolegów o wcześniejsze nadsyłanie swoich referatów, termin nadsyłania których upływa w dniu 15. IV. podania zaś skrótów dn. 1. IV. 1931 r.“

W myśl uchwały Walnego Zebrania KOŁA ODLEWNIKÓW z dnia 17.II. 31 r. Koło Odlewników pośredniczy swym członkom przy poszukiwaniu posad w przemyśle odlewniczym. Zwraca się pod adresem Koła Odlewników przy Stow. Techn. Polsk. w Warszawie, ulica Czackiego nr. 3/5.

ZARZĄD KOŁA b. wych. POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ zawiadamia członków Koła, że następne miesięczne zebranie odbędzie się w Stow. Techników w sali nr. V, dnia 14 kwietnia r. b. o godz. 20-ej. W programie odczyt kol. Ignacego Piotrowskiego na temat chloryzacji wody oraz wspólna herbatka.

KOŁO MECHANIKÓW zawiadamia, że dnia 14 kwietnia r. b. o godz. 8-ej wiecz. w sali nr. IV S-nia Techników odbędzie się posiedzenie, na którym p. inż. Cegielski wygłosi odczyt p. t.: „Akumulatory wodne i ich konstrukcja“ (z przezręczami).

KOŁO ODLEWNIKÓW zawiadamia, że dnia 14 b. m. o godz. 20-ej w lokalu S-nia odbędzie się zebranie odczytowe, na którym kol. T. Miaskowski wygłosi referat p. t.: „Specjalne żeliwo (kowalne, perlityczne i staliste) a możliwa jego rola w przemyśle“.

W niedzielę dnia 26 b. m. o godz. 12-ej w południe odbędzie się doroczne sprawozdawcze Walne Zebranie Członków K. Z. T. z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie i wybór przedydum zebrania.
2. Odczytanie i zatwierdzenie protokołu z poprzedniego Walnego Zebrania z dnia 27. IV. 1930 r.
3. Sprawozdanie z działalności i rachunkowe za r. 1930.
4. Przyjęcie regulaminu Koła, opracowanego według nowego schematu, zatwierdzonego dla Kół.

(d. ciąg patrz na str. 3 okładki)

Polska Bibliografia Techniczna.

- BIBLIOTEKA
POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ
Warszawa, ul. Jerozolimski Robotniczej 1**
- P** 1931 623.459
B Wiad. Techn. Art. Nr. 1
I MAĆCZYŃSKI HENRYK kpt. inż. Fabrykacja fosgenu w czasie ubiegłej wojny światowej. 5730 sl. + 6 rys. + 3 tabl.
- P** 1931 621.791.7:621.86
B Spaw. i cięcie met. Nr. 1
T BRYŁA STEFAN. Suwnica spawana o rozpiętości 15 m. 600 sl. + 6 rys.
- P** 1931 621.791:625.143
B Spaw i cięcie met. Nr. 1
T TRACY S. E. Naprawa szyn kolejowych zapomocą spawania. (Spawanie elektryczne czy acetylenowe?) (Streszcz. odczytu p. S. E. Tracy p.t. „Sawing by Welding Rail Ends“ wygl. w listopadzie 1930 r. na 31-em Dorocznem Zgromadzeniu Międzynarodowego Stow Acetylenowego w Chicago). 2000 sl. + 14 rys.
- P** 1931 621.791
B Spaw. i cięcie met. Nr. 1
T DOBROWOLSKI I Spawanie c. d. do Nr. 12 z 1930 r. 3000 sl. + 23 rys.
- P** 1931 621.791
B Spaw. i cięcie met. Nr. 1
T BIERNACKI JÓZEF inż. Warszawa. Spawanie w atmosferze gazów redukujących. 2950 sl. + 8 rys.
- P** 1931 387
B Kronika Techn. Nr. 2
T R. J. Troski i zagadnienia żeglugi 1140 sl.
- P** 1931 69:629.122
B Kronika Techn. Nr. 2
T R. J. Budowa statków. 70 sl.
- P** 1931 381.83:338
B Kronika Techn. Nr. 2
T Walka z dumpingiem sowieckim w przemyśle. 100 sl.
- P** 1931 621.56
B Kronika Techn. Nr. 2
T Nowe chłodnie w Rosji. 100 sl.
- P** 1931 621.18
B Kronika Techn. Nr. 3
T Bl. Międzynarodowe normy ciśnień przy próbach kotłów parowych. 490 sl. + 1 tabl.
- P** 1931 621.17+621.165+621.438
B Kronika Techn. Nr. 3 i 4
T B. L. Turbiny parowe i gazowe oraz maszyny parowe. (p/g art. prof. E. A. Krafft'a z Berlina pomieszczonego w Nr. z października 1930 r. cz. 2 z napisem „Archiv für Wärmewirtschaft und Dampfkesselwirtschaft“) 2200 sl.
- P** 1929 620.9(438)
B Przegl. Techn. Nr. 40-41
T WOYNICZ CZ. inż. Polski Komitet Energetyczny na P.W.K. 580 sl + 4 rys.
- P** 1929 657.47
B Przegl. Techn. Nr. 40-41
T WIŚNIEWSKI J. Instytut Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen. 2100 sl. + 3 wykresy.
- P** 1929 600.15
B Przegl. Techn. Nr. 42
T CZOCHRAŁSKI J. prof. Pol. Warsz. Drogi i metody postępu technicznego (odczyt wygl. na III-m Zjeździe Mechników Polskich w marcu r. b.) 1680 sl.
- P** 1929 625.7(438)(063)
B Przegl. Techn. Nr. 42
T OKĘCKI M. S. inż. Drugi Polski Kongres Drógowy 1700 sl.
- P** 1929 389.6
B Wiad. Pol. Kom. Norm. (Przegl. Techn. Nr. 42)
T Komisja ogólna P.K.N. (protokół posiedzenia z dn. 3 VI-1929 r.) 2100 sl.
- P** 1929 628.113
B Przegl. Techn. Nr. 43
T RUDOLF Z. inż. Zagadnienie zanieczyszczania rzek 2800 sl.
- P** 1929 620.1:669.14:621.791
B Przegl. Techn. Nr. 26,27,28,29,30,35,
T 37,43,45, z 46-47
 KORNFIELD K. inż. Wytrzymałość łańcuchów spawanych ręcznie i próba ich ulepszenia drogą obróbki termicznej. 16560 sl. + 41 rys. + 16 tab.
- P** 1929 620.9(438) + 621.3(438)
B Przegl. Techn. Nr. 43
T TYMOWSKI J. inż. Elektryfikacja Polski — a koncesja Harrimana. 1480 sl.

JUBLEUSZOWE DZIESIĄTE TARGI POZNAŃSKIE

1 9 3 1

znacznie obniżyły ceny by przyjść z pomocą Gos-
podarstwu Polskiemu

26 kwietnia — 3 maja

1. Dolarów 100.000.000 wpłynie do Polski w roku bie-
żącym.
Zapasy towarów wyczerpały się.
Wiosna spowoduje zakupy i przyniesie ożywienie.
2. W czasie kryzysu świat podwoił reklamę; Ty ją zmniej-
szyłeś kurcząc własne obroty.
Reklama targowa jest najskuteczniejszą bo * uderza
w kupca a nie w przechodnia.
3. Reklama Targowa jest najtańszą bo zamiast kosztów
przynosi zysk. Tranzakcje pierwszego dnia opłacają
koszta udziału.
4. Targi trwają tylko 8 dni, nie wymagają dekoracji stoisk
i dają możliwość sprzedaży wielkiej ilości mniejszych
partyj towaru za gotówkę z dostawą po zamknięciu
Targów.
5. Na X Targi przyjadą hurtownicy z głównych ośrod-
ków Europejskiego handlu, wielcy eksporterzy portowi
na rynki zamorskie oraz agenci zakupu uniwersalnych
magazynów miast stołecznych Europy Zachodniej.
6. Tegoroczne Targi wiosenne będą jedyną imprezą tego
sezonu,

WIADOMOŚCI ZWIĄZKU POLSKICH ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH

Rok VII.

Warszawa, 14 kwietnia 1931 r.

Nr. 13—14—15

Warszawa, dn. data wydania 1931 r.

Od Redakcji

Gospodarka wodna zajmuje w całokształcie rozwoju gospodarczego każdego z państw większe lub mniejsze znaczenie w zależności od istniejących w danym kraju stosunków wodnych, oraz jego potrzeb kulturalnych. Z obu tych względów zasługuje gospodarka wodna w Polsce na uwagę o wiele większą, niż to faktycznie ma miejsce. Obfitość wód w rozmaitej postaci, od dzikich potoków i rzek górskich, do majestatycznych rzek w obszarze „wielkich dolin“; od drobnych jezior u szczytów Tatr, do ogromnych jezior na północnym wschodzie Polski, oraz na zachodzie, wreszcie w postaci małego ale jakże urozmaiconego skrawka wybrzeża morskiego, daje wystarczający przedmiot zainteresowania; o potrzebach zaś Polski w dziedzinie gospodarki wodnej mówią aż nadto wyraźnie olbrzymie przestrzenie bagien w środkowej i wschodniej Polsce, coroczne niemal powodzie w województwach południowych, nienależyte wykorzystanie żyznych okolic z powodu zmienności stanów wód podziemnych, niemożność wykorzystania wielkich nawet rzek w ich dzisiejszym stanie dla potrzeb komunikacyjnych, brak taniej komunikacji wodnej z centrum naszych ośrodków przemysłowych, niewykorzystanie naturalnych źródeł energii, w końcu potrzeby higieniczne naszych osiedli w kierunku dostarczania zdrowej wody i usuwania nieczystości. Jedynie w dziedzinie zagospodarowania wybrzeża morskiego, zrobiliśmy duży krok naprzód.

W uznaniu znaczenia, jakie gospodarka wodna w Polsce mieć powinna, postanowił Pierwszy Polski Zjazd Hydrotechniczny z r.1929 jednogłośnie uczynić zjazdu w sprawach gospodarki wodnej instytucją stałą, i powołał w tym celu do życia Stowarzyszenie Członków Kongresów Gospodarki Wodnej w Polsce, którego głównym celem jest, „przyczynianie się do rozwoju i polepszenia gospodarki wodnej w Polsce“.

Zarząd Stowarzyszenia, wychodząc z założenia, że dla należytego zrozumienia potrzeb gospodarki wodnej wśród społeczeństwa, konieczną jest prócz perjodycznych zjazdów stała propaganda, postanowił rozpocząć ją od spopularyzowania aktualnych spraw z dziedziny gospodarki wodnej przede wszystkim wśród inżynierów. W tym celu rozpoczynamy wydawnictwo narazie nieperjodycznego dodatku do „Wiadomości Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych“, jako pisma docierającego do rąk każdego prawie inżyniera polskiego, nie wątpiąc, że już w niezbyt odległej przyszłości, miejsce tego skromnego dodatku, będzie mógł zająć poważny organ techniczny, poświęcony sprawom gospodarki wodnej, i roztrząsający jej problemy zarówno z technicznego, jak i ekonomicznego punktu widzenia. O chwili, w której to nastąpi zadecyduje rozwój stowarzyszenia, jako też współpraca jego członków z Zarządem. —

Sprawozdanie

Zarządu Stowarzyszenia Członków Kongresów gospodarki wodnej za rok 1929 i 1930

Komitet wykonawczy I-ego Zjazdu Hydrotechnicznego, ukonstytuował się w dniu 9 lutego 1929 r., wybierając przewodniczącym prof. M. Rybczyńskiego, zastępcami prof. dr. M. Matakiewicza i dyr. M. Prokovicza, sekretarzem generalnym dyr. K. Rodowicza, jego zastępcą inż. Rundo, skarbnikiem kooptowanego później inż. B. Mosdorfa. Ponadto członkami Komitetu są wybrani na zjeździe: inż. P. Bomas, dyr. L. Piekarski, prof. dr. K. Pomianowski, inż. E. Romański i prof. S. Turczynowicz, którzy objęli referaty: morski, sanitarny, energetyczny i meljoracyjny.

Komitet zatwierdził rachunki I-ego Zjazdu Hydrotechnicznego na ogólną sumę 16.724 zł. 38 gr., postanawiając pozostałą gotówkę użyć przede wszystkim na druk Pamiętnika Zjazdu. Pamiętnik ten zawierający referaty i dyskusję na Zjeździe oraz protokoły obrad, jak również Sprawozdanie ze Zjazdu obejmujące wyłącznie przebieg obrad, dyskusję i powzięte uchwały, wydano w jesieni 1929 r., poczem przystąpiono do wykonania uchwał Zjazdu przez rozesłanie zainteresowanym władzom państwowym, samorządowym i instytucjom memorjałów w poszczególnych sprawach, będących przedmiotem uchwał i rezolucji.

Równocześnie poczyniono starania o zarejestrowanie statutu, które uzyskano w Komisarjacie Rządu w dniu 21 lutego 1930 r. do liczby rejestru 995 (Pismo Kom. Rządu 11 064/29). Odtąd na mocy § 34 Statutu Stowarzyszenia, urzęduje Komitet Wykonawczy, jako pierwszy Zarząd Stowarzyszenia.

W myśl postanowień Statutu, Kongresy gospodarki wodnej winny się odbywać w odstępach czasu od 3-ech do 5 ciu lat, w międzyczasie zaś, Statut poleca zwoływanie Konferencji częściowych, poświęconych poszczególnym gałęziom gospodarki wodnej. Ponieważ zwoływaniem Zjazdów meljoracyjnych zajmuje się specjalny Komitet, który urządził w lecie 1929 r. II Polski Zjazd, i projektuje nadać następnemu Zjazdowi charakter ogólnie słowiański, przeto Zarząd uchwalił najbliższą przez siebie zwołaną konferencję poświęcić komunikacji wodnej. — Początkowo zamierzano zwołać tę konferencję już w czasie wystawy komunikacyjnej w Poznaniu w r. 1930, atoli krótkość czasu od chwili zatwierdzenia Statutu i nie tak długi odstęp czasu od Zjazdu plenarnego, nakazały przełożyć termin na czas późniejszy. Dla urządzenia Zjazdu powołano specjalny Komitet organizacyjny, do którego weszli z Zarządu: inż. Bomas, Mosdorf, Prokopowicz, Rodowicz i Rybczyński zaś z poza Zarządu zaproszono inż. J. Decjusza, A. Konopkę, S. Łęgowskiego, T. Nosowicza, T. Tillingera i J. Zaczka. Uznano również za pożądane przewidzieć z góry stały charakter konferencji komunikacyjnych, i nadać im z tego powodu nazwę „NARODOWYCH KONGRESÓW ŻEGLUGI“, z tem, że odmiennie jak tego rodzaju kongresy francuskie i niemieckie, zajmowałyby się one u nas na wzór Kongresów Międzynarodowych, zarówno żeglugą morską, jak i śródlądową. Komitet ustalił program Zjazdu, łącząc go z kwestjami będącymi na porządku dziennym międzynarodowego kongresu żeglugi zapowiedzianego na r. 1931, i uzupełniając ten program szeregiem spraw aktualnych obec-

nie w Polsce. Apel jednak wystosowany za pośrednictwem czasopism technicznych, oraz reprezentantów Komitetu ustanowionych w głównych ośrodkach życia technicznego, nie odniósł należytego skutku, zgłoszono wprawdzie 11 referatów, jednak większość nie dawała pola do większej dyskusji i wymiany myśli na Zjeździe, o co głównie chodziło. W tych warunkach postanowił Komitet zmienić program Zjazdu, stawiając zgóry jasno określone kwestje do opracowania, i zapraszając głównych referentów. Ze zgłoszonych dotychczas referatów skorzystano, kwalifikując niektóre z nich, jako nadające się do wygłoszenia na Międzynarodowym Kongresie Żeglugi w Genewie. Ponieważ termin tego kongresu ustalony został na wrzesień 1931 r., nie wydawało się Komitetowi możliwem urządzenie w tym samym roku Narodowego Kongresu w Polsce, postanowił zatem odłożyć go na pierwszą połowę stycznia 1932 r. Ponieważ jednak urządzenie wycieczki w tej porze nie jest możliwem, postanowiono niezależnie od Zjazdu, urządzić we wrześniu 1931 r. wycieczkę dla zwiedzenia dróg wodnych w województwach wschodnich, nieznanych bardzo wielu osobom interesującym się komunikacjami wodnemi.

Jako tematy obrad Zjazdu ustalono dwie kwestje:

1) Stan obecny oraz możność rozwoju żeglugi na polskiej sieci dróg wodnych naturalnych i sztucznych.

2) Stan obecny oraz możność rozwoju polskich portów i żeglugi morskiej. —

Szczegółowe rozwinięcie tych kwestji, znajdują czytelnicy w osobnym artykule.

Do Komitetu organizacyjnego kooptowano inż. J. M. Świeścickiego, Szczyta i J. Rostkowskiego. —

Oprócz spraw związanych z urządzaniem Zjazdów, zajął się Zarząd sprawami czysto organizacyjnymi, t. j. zjednaniem członków i nawiązaniem z nimi bliższego kontaktu. W tym celu po wydrukowaniu statutu przesłano około 1000 odezw, zarówno do uczestników kongresu, jako też do znanych Zarządowi osób i instytucji interesujących się sprawami gospodarki wodnej. Zgłoszenia napływają dość obficie, spis członków w kolejności zgłoszeń zamierza redakcja drukować w najbliższych numerach. Jako najlepszy sposób utrzymania stałego kontaktu z członkami, uważa Zarząd istnienie własnego organu, na łamach którego każdy może się wypowiedzieć, gdyż częste urządzenie Zjazdów połączone jest ze zbyt wielkimi kosztami.

Istnienie organu własnego uwarunkowane jest jednak wystarczającą ilością członków, jako podstawy finansowej pisma. Dlatego na początek wybraliśmy formę wydawnictwa nie periodycznego, jako dodatku do wiadomości technicznych. —

ZARZĄD

Międzynarodowe Kongresy Żeglugi.

Przed 46 laty powstał w Brukseli Związek międzynarodowy w celu popierania postępów w dziedzinie żeglugi śródlądowej i morskiej, w głównej mierze przez urządzenie międzynarodowych Kongresów żeglugi i zaznajamianie w ten sposób najszerzszych kół z najnowszymi zdobyczami w dziedzinie żeglugi i dróg wodnych. Zwią-

zek ten złożony z zastępców wszystkich państw kulturalnych świata ma stałą siedzibę w Brukseli, w gmachu belgijskiego Ministerstwa robót publicznych, nosi nazwę „Międzynarodowy Związek Kongresów Żegluga”, a członkami związku są państwa, władze państwowe i komunalne, instytucje oraz osoby fizyczne, interesujące się żegluga tak morską, jak i rzeczną.

Kongresy żeglugowe odbywają się mniej więcej co 3—4 lata. Pierwszy był w Brukseli r. 1885, ostatni XII przed wojną w r. 1912 w Filadelfji, zaś po wojnie XIII w r. 1923 w Londynie i XIV w r. 1926 w Kairze. Kongres XV odbędzie się w r. 1931 w Genewie i Wenecji. Kongresy przedwojenne poświęcone były następującym sprawom: I Kongres w Brukseli 1885 r. — kanały żegluga.

II. w Wiedniu 1886 r. — znaczenie gospodarcze dróg wodnych, wymiary budowli na sztucznych drogach wodnych, organizacja żegluga śródlądowej i budowa kanałów morskich.

III. w Franfurcie n. M. 1888 r. — statystyka na drogach wodnych, uregulowanie rzek i ich ujść do morza.

IV. w Manchester 1890 r. — rzeki i kanały, kanały morskie.

V. w Paryżu 1892 r. — poświęcony wyłącznie rzekom: budowa, utrzymanie i eksploatacja dróg wodnych. Przerwy ruchu na drogach wodnych. Związek między drogami wodnymi i kolejami. Regulacja dolnych biegów rzek. Zbiorniki.

VI. w Hadze 1894 r. — Budowa, utrzymanie i ruch w portach i na kanałach. Poprawa żeglowności rzek. Regulacja rzek na małą wodę (znakomity referat inż. Girardon'a). Na kongresie tym postanowiono złączyć kongresy żegluga śródlądowej z kongresami morskimi. (I w Paryżu 1889 r. i II w Londynie 1893 r.).

VII. w Brukseli 1898 r. — Rzeki skanalizowane, kanały i rzeki w obrębie przepływu i odpływu. Porty morskie. Opłaty żeglugowe.

VIII. w Paryżu 1900 r. — Wpływ robót regulacyjnych na warunki przepływu w rzekach. Ruch na drogach wodnych o małej głębokości. Żegluga morska, budowle i ruch.

IX. w Düsseldorfie 1902 r. — Pokonywanie dużych spadków, opłaty żeglowne, trakcja, zbiorniki, wyzyskanie sił wodnych na drogach; pozatem obszerny program, odnoszący się do żegluga morskiej.

X. w Medjolanie 1905 r. — transporty łamane (wodno-kolejowe). Wpływ wycięcia lasów i osuszenia bagien na stosunki odpływu (referaty Laudy, Kellera, Petersa i Łochtina). Pokonywanie spadków, żegluga na płytkich wodach. Ujścia rzek i porty morskie.

XI. Petersburgu 1908 r. — jazy na rzekach o wielkich wahaaniach poziomów wody. Trakcja. Porty rzeczne. Kanały żegluga służące i rolnictwu. Ochrona nizin przed zalewami. Prognoza wezbrań. Obszerny program moski.

XII. w Filadelfji 1912 r. — poprawa żeglowności rzek przez regulację, pogłębienie lub zbiorniki. Kanały dla wielkiego ruchu. Połączenie kolei z drogami wodnymi. Żelbet w budownictwie wodnym. Doki, wymiary kanałów morskich, urządzenia w portach morskich.

XIII Kongres miał się odbyć w r. 1915 w Sztokholmie, z powodu wojny nie doszedł do skutku i odbył się dopiero w r. 1923 w Londynie. Tematy obrad tego jak też XIV Kongresu w Kairze znane są z niedawnych sprawozdań szczegółowych w naszej prasie technicznej.

Program XV Międzynarodowego Kongresu Żeglugi.

Kongres ten odbędzie się we wrześniu 1931 r. we Włoszech i rozpocznie się w Genui, a zakończy w Wenecji. Program obrad został już ustalony i rozesłany z zaproszeniem przygotowania następujących referatów:

Żegluga rzeczna.

1) Krążenie wody pod fundamentami i wzdłuż urządzeń spiętrzających, jak również przez tamy podłużne dróg wodnych. Krążenie wody pod ciśnieniem. Srodki zapobiegawcze w celu niedopuszczenia lub zmniejszenia krążenia wody.

2) Roboty regulacyjne i skanalizowanie rzek. Uzyskane wyniki w szczególności co do nowych spadków i ukształtowania łóżyska rzeki w kierunku pionowym i poziomym, jak również ruchu rumowiska.

3) Postępy uzyskane w ciągu ostatnich lat w założeniu i ruchu urządzeń dla żeglugi na kanałach i rzekach skanalizowanych i ulepszeniu dostępu do nich. Delegacja francuska przedstawiła następujące wyjaśnienie do tego punktu. Nowe urządzenia na kanałach zasilających i zasuwach śluz. Mechaniczne i elektryczne poruszanie wrot, zasuw śluzowych i zasuw zbiorników oszczędnościowych. Sygnalizowanie na odległość wjazdu i wyjazdu ze śluz. Urządzenia w celu wprowadzenia statków do dojazdów do śluz i ruchu wewnątrz śluz (kołowroty, traktory i t. p.), uporządkowanie wszystkich statków w komorze, urządzenia mechaniczne na jazach ruchomych.

Komunikaty 1). Kanały służące równocześnie celom żeglugi i rolnictwu. Wzajemne używanie kanałów żeglugi jako kanałów nawadniających i zasilanie kanałów żeglugi wodami irygacyjnymi.

Porty wewnętrzne: urządzenia ogólne. Typy bulwarów w szczególności na rzekach o wielkich wahaniami poziomu. Rodzaje narzędzi mechanicznych do ładowania i wyładowywania towarów. Ochrona przed lodami. Racjonalny podział zimowisk na rzekach o dużym pochodzie lodów. Składy i magazyny. Połączenia z koleją żelazną. Koszty budowy i ruchu.

Badanie zagadnień hydrotechnicznych przy pomocy doświadczeń laboratoryjnych na modelach w zmniejszonej podziałce. Porównanie tych wyników z wynikami bezpośrednich obserwacji zjawisk w naturze celem uwydatnienia między innymi do jakiego stopnia sprawdza się prawo podobieństwa.

Żegluga morska.

1) Koleje żelazne i koleje linowe, dające dostęp do portów, urządzenia kolejowe w portach.

2) Ochrona wybrzeży przed morzem z przewozem i bez przewozu materiałów po wybrzeżu.

Komunikaty:

1) Zarząd portów handlowych. Organizacja urzędów budowy, utrzymania i eksploatacji. Porty wolne i strefy wolne w portach; warunki założenia portów i ich urządzenia, rozmiary i eksploatacja.

2) Stosowanie betonu i żelazo-betonu w budownictwie morskim. Konserwacja robót morskich.

3) Urządzenia w celu uruchamiania przyrządów zamykających doki i śluzy (wrota pływające, obrotowe, ślizgające i t. d.). Urządzenia elektryczne do samoczynnego ruchu wrot i ich części składowych.

A. Konopka.

ODEZWA

Zarząd Stowarzyszenia Członków Kongresów Gospodarki Wodnej w Polsce, zwraca się z apelem do wszystkich osób i instytucyj interesujących się rozwojem gospodarki wodnej w Polsce, do zgłoszenia się w poczet członków Stowarzyszenia. Stan gospodarki wodnej w Polsce jest zbyt dobrze znany, ażeby potrzebował szerszego uzasadnienia. W myśl § 5 statutu do gospodarki wodnej zaliczono: drogi wodne i porty, żeglugę morską i śródlądową, wyzyskiwanie sił wodnych, regulację rzek, ochronę przed powodzią, regulację odpływu, meljorację rzek, zaopatrzenia w wodę, kanalizację, oczyszczania ścieków, balneotechnikę i t. p.

Do rozwoju i polepszenia gospodarki wodnej zdąża Stowarzyszenie w myśl § 6 Statutu zapomocą:

- a) Urządzania Kongresów Gospodarki Wodnej, na których omawiane mają być sprawy, obchodzące całokształt lub znaczny odłam gospodarki wodnej, a które odbywałyby się w odstępach czasu 3-5 lat w różnych punktach kraju.
- b) Zwotywania w razie potrzeby Konferencji częściowej dla szczegółowego omawiania spraw związanych z poszczególnymi gałęziami gospodarki wodnej.
- c) Urządzania w czasie trwania Kongresu, względnie Konferencji, lub też niezależnie od nich, pokazów, wystaw i wycieczek związanych treścią z gospodarką wodną.
- d) Wydawnictw luźnych lub perjodycznych prac kongresowych, jako też badań i prac członków Stowarzyszenia odnoszących się do gospodarki wodnej.
- e) Współpracy z innymi pokrewnymi instytucjami i udziału w pokrewnych instytucjach międzynarodowych. —

Członkiem zwyczajnym w myśl § 10 Statutu może być osoba fizyczna lub prawna będąca w bezpośredniej lub pośredniej styczności z którąkolwiek z gałęzi gospodarki wodnej, przyjęta przez Zarząd na wniosek 2 członków zwyczajnych. Opłata członkowska wynosi 6 zł. od osób fizycznych, zaś 50 zł. od osób prawnych. Ponadto osoby interesujące się sprawami Stowarzyszenia, mogą zapisywać się zwykłą deklaracją na członków wspierających, opłacających rocznie 30 zł. składki od osób fizycznych, zaś 300 zł. od osób prawnych.

Zgłoszenia przyjmuje Zarząd Stowarzyszenia w Warszawie ulica Jasna 10. I. piętro. —

Składki wpłacać należy na konto czekowe P.K.O. Nr. 24.390. —

Deklarację chęci przystąpienia do Stowarzyszenia, należy zaopatrzyć podpisem 2 członków Stowarzyszenia, lub też powołać się na nazwiska 2 członków mieszkających w Warszawie.

ZARZĄD

TEMATY I ZAGADNIENIA

dopuszczane do zgłaszania i interesujące organizowany przez
Stowarzyszenie członków kongresów gospodarki wodnej
w Polsce w styczniu 1932 r.
Narodowy Kongres Żeglugi.

I. „Stan obecny oraz możność rozwoju żeglugi na polskiej sieci dróg wodnych naturalnych i sztucznych wogóle, względnie na jej poszczególnych odcinkach“.

Referaty mogą być opracowane poszczególnymi odcinkami, a mianowicie: Wisła górna, środkowa, dolna, Warta, połączenie Warty z Wisłą, Kanał Ogińskiego, Dniestr, droga wodna na wschód, kanał węglowy, połączenie z Rumunją i ewentualnie grupy rzek spławnych, albo też obejmować kilka odcinków, względnie całokształt sieci. Referat może obejmować albo całość zagadnienia albo też tylko poszczególne kwestje, które można skonkretyzować w następujących punktach:

1. Obecny stan danego odcinka drogi wodnej pod względem:
a) warunków technicznych żeglowności. b) uposażenia w porty, ładownie, zimowiska, magazyny, śpichrze, urządzenia przeładunkowe i t. p.
c) stanu i jakości taboru. d) ruchu żeglowego, spławnego wraz z rodzajem przewożonych towarów.

2. Minimalny program inwestycji na istniejących odcinkach dróg wodnych w okresie najbliższych lat dziesięciu zwłaszcza odnośnie do punktów 1.a i 1.b.

3. Taki sam program odnośnie do nowoprojektowanych dróg wodnych sztucznych.

4. Najekonomiczniejszy typ taboru dla danego odcinka dróg wodnych.

5. Zdolność konkurencyjna danego odcinka d. w. z innymi środkami transportu.

6. Ekonomiczne warunki rozwoju ruchu żeglowego na danych odcinkach dróg wodnych (odpowiadająca naszym warunkom organizacja przedsiębiorstw żeglugowych, środki pomocy względnie ulgi ze strony rządu dla stworzenia warunków odpowiednich dla rozwoju żeglugi prywatnej i t. p).

7. Znaczenie tranzytowe wewnętrzne, zewnętrzne i eksportowe poszczególnych odcinków dróg istniejących lub projektowanych.

8. Możliwość i sposób sfinansowania projektowanych przez autora referatu inwestycji.

9. Związek projektowanego minimum inwestycji z dalszymi planami rozbudowy na danym odcinku, względnie łącznie z sąsiednimi.

II. „Stan obecny oraz możność rozwoju polskich portów i żeglugi morskiej“.

Referat może obejmować całość zagadnienia, albo poszczególne kwestje (lub ich grupy), które można skonkretyzować w następujących punktach:

1. Obecny stan portów polskich pod względem:

a) warunków technicznych dojazdu oraz obsługi ruchu statków.
b) uposażenia w urządzenia obrotu towarowego (magazyny, place składowe, urządzenia mechaniczne przeładunkowe, stocznie i t. p.),

c) obsługi kolejowej, względnie dojazdów wewnętrznymi drogami wodnymi.

2. Obecny stan polskich przedsiębiorstw żeglugi morskiej pod względem:

a) stanu i jakości taboru. b) udziału w morskim obrocie towarowym portów morskich.

3. Możliwości rozwoju polskich portów morskich wynikające z ich połączenia z siecią wewnętrznych dróg wodnych.

4. Minimalny program inwestycji w portach polskich w okresie najbliższych lat dziesięciu.

5. Taki sam program odnośnie do morskiej żeglugi handlowej.

6. Najodpowiedniejsze typy statków do obsłużenia polskiego obrotu morskiego.

7. Warunki rozwoju polskiej floty handlowej.

8. Możliwość i sposób sfinansowania projektowanych przez autora referatu inwestycji.

9. Związek projektowanego minimum inwestycji z dalszemi planami rozbudowy portów i żeglugi.

Poszczególne referaty nie powinny przekraczać jednego arkusza druku łącznie z rysunkami i fotografiami. Rysunki przeznaczone do umieszczenia w referacie winny być wykonane w sposób umożliwiający ich reprodukcję w druku. Termin zgłaszania referatów ustalono na 1 sierpnia 1931 r., zaś termin nadsyłania do druku rękopisów pisanych na maszynie upływa z dn. 1 października 1931 r. Prace nadesłane po tym terminie nie będą mogły być zawczasu ogłoszone drukiem.

KOMITET ORGANIZACYJNY
NARODOWEGO KONGRESU ŻEGLUGI
Warszawa ul. Jasna 10, I piętro.

Pamiętnik 1-go Polskiego Zjazdu Hydrotechnicznego z r. 1929, zawierający 39 referatów, przebieg Zjazdu, protokoły posiedzeń plenarnych i sekcyjnych, uchwały i rezolucje oraz statystykę uczestników, razem około 48 arkuszy druku. Jest do nabycia w biurze Stowarzyszenia — Warszawa, ul. Jasna 10. I. p. (Dyr. dróg wodnych) za cenę 12 zł.

Sprawozdanie z 1-go Polskiego Zjazdu Hydrotechnicznego, zawierające tę samą treść, jednak bez referatów (około 10-ciu arkuszy druku) jest do nabycia za cenę 4 złotych.

Wydawnictwa Powyższe mogą być przesłane pocztą ze zaliczeniem należności, lub po poprzednim przysłaniu gotówki na konto P. K. O. Nr. 24. 390. z doliczeniem kosztów przesyłki.—

- P** 1929 389.6
B Przegł. Techn. Nr. 44
T 8-e doroczne posiedzenie plenarne P. K. N. 1200 sl.
- P** 1929 620.1 + 539.4
B Przegł. Techn. Nr. 44
T BUCHHOLTZ J. inż. Układ naprężeń przy skrawaniu nożem tokarskim próbki dwuwymiarowej. 1700 sl. + 5 rys.
- P** 1929 621.74 (063)
B Przegł. Techn. Nr. 44
T GIERDZIEJEWSKI K. inż. met. III-ci Międzynarodowy Zjazd Odlewniczy w Londynie 11-14 czerwca 1929 r. 3010 sl.
- P** 1929 62 (071.1)
B Przegł. Techn. Nr. 44
T ŚWIĘTOSŁAWSKI W. dr. prof. Pol. Warsz. O przebiegu studjów na Politechnice Warszawskiej. 1800 sl.
- P** 1929 662 : 6 : 621.431.73
B Przegł. Techn. Nr. 45
T PFANHAUSER J. inż. Chem. Inst. Bad. Paliwa płynne i ich mieszaniki w nowoczesnej technice napędu silników samochodowych. 3150 sl. + 3 tab.
- P** 1929 62(071.1)
B Przegł. Techn. Nr. 45
T KUCHARZEWSKI F. O profesorach naszej Pierwszej Politechniki. 2880 sl.
- P** 1929 669
B Przegł. Techn. Nr. 46-47
T DWORZAK E. inż. Huta Pokoju. O surowcach zawierających chrom i nikiel. 2800 sl. + 19 rys. + 2 tab.
- P** 1929 629.135.2
B Przegł. Techn. Nr. 46-47
T MOKRZYCKI G. A. prof. Pol. Warsz. Sprawa norm wytrzymałościowych samolotów. 560 sl.
- P** 1929 62 (071 1)
B Przegł. Techn. Nr. 45-46
T C. M. Spółczynnik sprawności kształcenia przez politechniki. 580 sl.
- P** 1929 620.9(438):621.209
B Spraw. i prace P. K. En. Nr. 31-46
T (Przegł. Techn. 45-46)
 RYBCZYŃSKI M. prof. przewod. Kom. Wodn. P. K. En. Rozsiedlenie zakł. wodn. w woj. Pomorskiem. 400 sl. + 3 tabl.
- P** 1929 620 9(438) : 621.3 (438)
B Spraw. i prace P. K. En. Nr. 31-46
T (Przegł. Techn. Nr. 45-46)
 Opinia Polskiego Komitetu Energetycznego w sprawie uprawnienia elektr. dla firmy W. A. Harriman et Co. 960 sl.
- P** 1929 331.6 : 331.87
B Przegł. Techn. Nr. 47
T RYTEL Z. inż. Racjonalizacja a bezrobocie. 10.60 sl.
- P** 1929 629.113
B Przegł. Techn. Nr. 47.
T Paryski salon samochodowy. (4 X—24.XI 1929 r.) 1080 sl.
- P** 1929 92 (Jasiński prof.)
B Przegł. Techn. Nr. 48
T BEBZECKI St. dr. prof. Politech. Warsz. i PSZENICKI A. dr. prof. Pol. Warsz. FELIKS JASIŃSKI (1856 1899-1829) 2800 sl. + 1 rys.
- P** 1929 669.14
B Przegł. Techn. Nr. 48, i 49
T DUBOWICKI M. inż. Stale krzemowe konstrukcyjne. 4030 sl. + 13 rys. + 9 tab.
- P** 1929 624 04+531.35
B Przegł. Techn. Nr. 48
T EICHLER A. budowniczy. Wykres do wyznaczania grubości płyt żelbetowych. 280 sl. + 1 rys.
- P** 1929 620 9(438)
B Spraw. i prace Pol. Kom. En. Nr. 47-48. (Przegł. Techn. Nr. 48)
T Zasoby energii w Polsce i stan ich wyzyskania (referat uzupeł. oprac. na Drugą Światową Konferencję Energetyczną w Berlinie) 1710 sl. + 17 tab.
- P** 1926 385
B Przegł. Techn. Nr. 1—2
T J. E. Stulecie kolei 580 sl.
- P** 1926 621.131
B Przegł. Techn. Nr. 1—2
T ODLANICKI POCZOBUT inż. Od Trewithick'a do Stephenson'a (szkiec z dziejów parowozu. 1600 sl. + 6 rys. + 1 tabl.
- P** 1926 625.2
B Przegł. Techn. Nr. 1—2
T MAŁKIEWICZ P. inż. Rys historyczny rozwoju wagonów kolejowych. 2100 sl. + 9 rys.
- P** 1926 656.25
B Przegł. Techn. Nr. 1—2
T IZDEBSKI K. inż. Z historii rozwoju sygnalizacji kolejowej. 2920 sl. + 7 rys.
- P** 1926 621.131
B Przegł. Techn. Nr. 3
T MOZER W. prof. Lwów. Krótki rys historyczny rozwoju lokomotyw. (od Stephensona do czasów obecnych) 1700sl + 11 rys.

Do członków zrzeszeń technicznych

Redakcja „Wiadomości Zw. P. Z. T.“ niniejszym zwraca się do członków Związku z zawiadomieniem, że, dzięki porozumieniu z redakcją „Gazety Handlowej“, członkowie Związku mogą abonować „G. H.“ na specjalnych ulgowych warunkach, t. j. 12 zł. kwartalnie

Czynimy to w przeświadczeniu, że napewno wielu z panów członków Związku zechce skorzystać z tych warunków, ponieważ

„GAZETA HANDLOWA“

Wydawana przez „Ajencję Wschodnią“ w Warszawie, jest jedynym codziennym organem gospodarczym, w którym omawiane są w sposób wyczerpujący różnorodne sprawy, dotyczące finansów, przemysłu, handlu, rolnictwa, rzemiosł i t. p.

W specjalnych dodatkach „Gazeta Handlowa“ propaguje poszczególne gałęzie przemysłu i handlu w sposób ilustracyjny, z podkreśleniem strony technicznej, urządzeń fabrycznych, instalacji i t. d.

Dzięki oddziałom „Ajencji Wschodniej“ i licznym korespondentom, „Gazeta Handlowa“ jest równomiernie rozprowadzana po całym kraju, abonowana przez różne organizacje i instytucje zawodowo-gospodarcze, urzędy, przedsiębiorstwa, fabryki, firmy i t. d. Promieniowanie „Gazety Handlowej“ jest, jak na nasze stosunki względnie szerokie i obejmuje całość życia gospodarczego. W interesie inżynierów i techników leży czytanie i abonowanie „Gazety Handlowej“, zabieranie w niej głosu i popieranie wydawnictwa wśród swego otoczenia, gdyż „Gazeta Handlowa“ istotnie oddaje duże usługi życiu gospodarczemu.

Ponieważ nasze Wiadomości nie są w stanie pomieścić na swych łamach tyle materiału w sprawach gospodarczych, przeto „Gazeta Handlowa“ może być bardzo dobrem uzupełnieniem tematów pracy gospodarczej, propagowanych w naszym wydawnictwie.

Abonament „Gazety Handlowej“ przyjmuje

administracja (NOWY ŚWIAT 16)

(Początek patrz 2 str. okładki)

5. Zatwierdzenie wewnętrznego regulaminu Koła opracowanego przez Komisję Regulaminową Koła.
6. Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej.
7. Sprawa Komitetu Pań-Gospodyń.
8. Wolne wnioski.

Po Walnem Zebraniu odbędzie się WSPÓLNY OBIAD o godz. 3-ej. Cena obiadu klubowego (bez napoi, zakąsek i czarnej kawy) zł. 4 od osoby. Zapisy imienne z wykazaniem ilości osób przyjmuje Kancelarja S-nia tylko do dnia 24 b. m. włącznie. Po obiedzie w Złotej Sali odbędzie się zebranie towarzyskie (bridge, dancing i t. p. atrakcje).

W sobotę dnia 18 b. m. o godz. 9-ej wiecz. (do godz. 2-ej w nocy) odbędzie się WIECZORNICA TANECZNA Koła. Cena biletów jak poprzednio zł. 4 dla członków Koła i młodzieży (bilety czerwone) i zł. 6 dla wprowadzonych gości (bilety niebieskie).

Kancelarja S-nia uprasza P.P. Członków, którym znane sa adresy niżej wymienionych kolegów, o łaskawe zakomunikowanie Kancelarji dla uzupełnienia spisu adresowego:

Bartoszewski Józef — inż. dr. i most.
Domański Karol — inż. górń.
Głazek Waclaw — inż. dr. i most.
Groszkowski Tadeusz — inż. dr. i most.
Jussewicz Stanisław — inż. górń.
Kędzierski Bronisław — inż. dr. i most.
Kirchmayerówna Wanda — inż. rol.
Makowski Stanisław — inż. elektr.
Pozowski Stanisław — inż. chem.
Sługocki Bronisław — inż.
Starczewski Walery — inż. dypl.

Stodolski Mieczysław — inż. techn.
Szał Jan — inż. dypl.
Szukiewicz Waclaw — inż. chem.
Sledziwski Stefan — inż. dr. i most.
Smielewski Antoni — inż. mech.
Wiszniewski Tadeusz — inż. mech.
Załęski Edward — przem.
Zawadzki Piotr Stanisław — inż. techn.
Zawadzki Stanisław — inż. kom.
Zbierański Czesław — techn.
Zozulinski Antoni — inż.

III. DZIAŁ INFORMACYJNY

POSADY WAKUJĄCE:

- 32—Miejska Szkoła Rzemieślnicza w Brześciu n B. poszukuje WYKŁADOWCY technologii i maszynoznawstwa, jednocześnie zastępcy kierownika warsztatów. Wymagane wyższe studja oraz paroletnia praktyka warsztatowa.
- 34—Komenda Centralnej Szkoły Strzelniczej poszukuje INŻYNIERA-MECHANIKA na posadę konstruktora (konstrukcja broni, części broni, sprzętu wojskowego i aparatów balistycznych).
- 36—Holenderskie T-wo dysponuje stanowiskami dla inżynierów (różnych specjalności) na wyjazd do Indyj. Zainteresowani winni bezpośrednio zgłaszać się o informację pod adresem: Algemeen Handels- en Informatie Bureau Nederlandsch-Indie, Indische Bemiddelings-Bode Gravenhage-Holland, Postbox 366.
- 38—Generalne Przedstawicielstwo w Polsce kilku fabryk maszyn i narzędzi łatwych do zbytu w przemyśle budowlanym, drogowym, metalowym i górnictwym powierzy podprzedstawicielstwa i akwizycję członkom Związku Zrzeszeń.
- 40—Wakuje stanowisko DYREKTORA Państw. Szk. Rzem. Przem. w Suwałkach. Kandydaci inżynierowie-mechanicy dypl. z dłuższą praktyką zawodową mogą składać podania z załączeniem świadectw i dowodów do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Warszawskiego (W-wa, Bagatela 12).

POSZUKUJĄ PRACY:

- 29—INŻYNIER-MECHANIK pełen inicjatywy, energii, dzielny fachowiec i organizator przyjmie posadę stałą inżyniera ruchu, kierownika technicznego, kierownika warsztatów, biura technicznego, ewent. zastępcę. Gwarancja wydajnej pracy na powierzonym stanowisku.
- 31—INŻYNIER OGRZEWNIK poszukuje posady.

„TECHNIK”

Dwutygodnik poświęcony sprawom

Redakcja i Administracja:
Katowice, Ligonia 30, II p.
tel. 30-90 P. K. O. Nr. 305.249.

Prenumerała roczna zł. 12,
półroczna zł. 6, kwartalna zł. 3.

Numer pojedynczy 50 gr.

górnictwa,
hutnictwa,
przemysłu
i budownictwa.

KATALOG

KSIAŻEK, CZASOPISM
I ODDZIELNYCH
BROSZUR z DZIEDZINY

„POLSKIEJ TECHNIKI”

WYDANYCH OD ROKU 1918 DO 31 GRUDNIA 1928

UKAZAŁ SIĘ
Z DRUKU NAKŁADEM
Z W I A Z K U
POLSKICH ZRZESZ.
TECHNICZNYCH